

Î N C H E I E R E

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de OCN "Microinvest" SRL,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de OCN "Microinvest"
SRL către Costiuc Oxana (succesor în drepturi Costiuc Lidia) și Hamitov Dmitri, cu
privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 01 octombrie 2020, prin care s-a
respins apelul declarat de OCN "Microinvest" SRL și s-a menținut hotărârea
Judecătoria Bălți, sediul central din 13 noiembrie 2019,

c o n s t a t ă :

La 18 iulie 2017, OCN "Microinvest" SRL a depus cerere de chemare în
judecată către Costiuc Vasile, Costiuc Oxana și Hamitov Dmitri, cu privire la
încasarea în mod solidar de la Costiuc Vasile, Costiuc Oxana și Hamitov Dmitri a
datoriei în sumă de 178537,55 lei, dintre care: soldul împrumutului – 156658,46 lei,
dobânda aferentă – 12165,43 lei, penalități – 7459,16 lei, comision – 2254,50 lei,
încasarea taxei de judecată achitate în mărime de – 5356,13 lei.

În motivarea acțiunii, s-a invocat că la 26 noiembrie 2015, între OCN
"Microinvest" SRL și Costiuc Vasile a fost încheiat contractul de împrumut cu
dobândă cu destinație specială nr.BLM152.15, în baza căruia, Costiuc Vasile a
primit un împrumut în mărime de 200000 lei, cu o dobândă de 21% anual, cu
scadența finală la 18 noiembrie 2019.

Potrivit pct.2.9. din contract, în cazul neefectuării de către împrumutat a plăților
privind restituirea împrumutului și plata dobânzii aferente în conformitate cu
graficul de rambursare, sumele respective se consideră restante și la ele se aplică o
penalitate în mărime de 0,5% pentru fiecare zi de întârziere a plății.

În scopul garantării rambursării integrale și la timp a sumelor prevăzute în
contractul de împrumut, achitării dobânzilor pentru utilizare și a altor plăți aferente,
la aceeași dată, OCN "Microinvest" SRL a încheiat cu Costiuc Oxana și Hamitov
Dmitrii contractele de fidejusiune nr.BLM152.15.

În continuare, reclamanta a menționat că Costiuc Vasile, a înregistrat datorii la
tranșele împrumutului și dobândă aferentă, fapt despre care debitorul și fidejursorii
au fost înștiințați prin telefon și în scris – prin scrisori de avertizare, însă fără
rezultat.

În scopul soluționării extrajudiciare a litigiului, reclamanta a preîntâmpinat

debitorul și fidejursorii despre existență și mărimea datoriilor, despre obligația de a restitui suma împrumutului și de a plăti dobânzile aferente și penalitățile, precum și despre intenția de a-i acționa în judecată, în cazul în care nu vor efectua plățile conform contractelor, însă, nici până la depunerea acțiunii, datoriile existente la contractele de împrumut n-au fost achitate.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 29 noiembrie 2017, a fost încetat procesul civil în privința cerințelor formulate de OCN "Microinvest" SRL către Costiuc Vasile, în legătură cu decesul acestuia.

Totodată, ca urmare a decesului Oxanei Costiuc, ultima a fost înlocuită în proces cu succesorul său în drepturi - Costiuc Lidia, prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul central din 29 noiembrie 2017.

Astfel, în cadrul examinării cauzei, OCN "Microinvest" SRL și-a concretizat pretențiile și cercul participanților la proces, solicitând încasarea solidară din contul lui Costiuc Lidia (succesor în drepturi a fidejursorului-copârât Costiuc Oxana) și Hamitov Dmitri, a sumei de 178537,55 lei, dintre care: soldul împrumutului - 156658,46 lei, dobânda aferentă - 12165,43 lei, penalități - 7459,16 lei, comision - 2254,50 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5356,13 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central, din 13 noiembrie 2019, cererea de chemare în judecată depusă de OCN "Microinvest" SRL a fost admisă parțial și s-a încasat din contul lui Hamitov Dmitri în beneficiul OCN "Microinvest" SRL, datoria contractuală în mărime de 178537,55 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 5356,13 lei.

În partea încasării solidară a datoriei și cheltuielilor de judecată, din contul Lidiei Costiuc (succesor în drepturi a fidejursorului-copârât Costiuc Oxana), acțiunea a fost respinsă.

La 04 decembrie 2019, OCN "Microinvest" SRL a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 13 noiembrie 2019, solicitând casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea respingerii pretențiilor din acțiune și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 01 octombrie 2020, a fost respins apelul declarat de OCN "Microinvest" SRL și menținută hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central, din 13 noiembrie 2019.

Pentru a decide astfel, analizând argumentele din cererea de apel în raport cu probele administrate la materialele dosarului și făcând referire la prevederile art. 1446, 1168 din Codul civil (în vigoare până la 01.03.2019), Curtea de apel a reiterat concluziile primei instanțe și anume că, fidejusiunea încetează prin decesul fidejursorului, chiar dacă există stipulație contractuală. Fidejusiunea încetează în toate cazurile la data decesului fidejursorului. Obligațiile asumate de către fidejursor, nu pot fi îndeplinite prin reprezentant și nu sunt transmisibile moștenitorilor.

Concomitent, Colegiul civil a punctat că, nu se transmit prin moștenire drepturile și obligațiile nepatrimoniale care poartă caracter personal și care pot aparține doar celui ce a lăsat moștenire, precum și drepturile și obligațiile prevăzute de contract sau de lege, care sunt valabile numai în timpul vieții celui ce a lăsat moștenirea și care se sting la decesul lui.

În altă ordine de idei, cu referire la prevederile art.372 alin.(3) din Codul de procedură civilă, pornind de la conținutul cererii de apel, Colegiul civil a constatat că obiectul sesizării este altul decât cel înaintat în prima instanță, or, cerințele formulate în prima instanță de către OCN "Microinvest" SRL față de Costiuc Lidia

– ca succesori în drepturi a debitorului solidar/fidejutor Costiuc Oxana, nu sânt identice cu cele formulate în instanța de apel față de Costiuc Lidia – ca succesori în drepturi a debitorului solidar/soț devălmaș Costiuc Oxana.

La 18 ianuarie 2021, OCN "Microinvest" SRL a depus cerere de recurs, prin care a solicitat casarea parțială atât a deciziei Curții de Apel Bălți din 01 octombrie 2020, cât și a hotărârii Judecătorei Bălți, sediul central, din 13 noiembrie 2019, în partea respingerii pretențiilor din acțiune și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii și încasarea datoriei contractuale și a cheltuielilor de judecată, solidar și din contul Lidiei Costiuc (succesor în drepturi a fidejutorului-copârât Costiuc Oxana). În partea încasării datoriei contractuale din contul lui Hamitov Dmitri, a solicitat menținerea actului judecătoresc.

În motivarea recursului, reiterând argumentele de fapt și normele de drept reflectate în prima instanță și în cererea apel, recurentul a invocat că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost elucidate de către instanțele de judecată, iar circumstanțele de fapt și normele de drept reținute de către instanțele de judecată nu corespund situației de fapt.

De asemenea, recurentul consideră că instanța de apel a interpretat eronat legea aplicabilă litigiului în cauză.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Bălți din 01 octombrie 2020 a fost expediată participanților la proces, la 17 noiembrie 2020 și recepționată de OCN "Microinvest" SRL, la 20 noiembrie 2020. (f.d.80)

Astfel, Colegiul constată că recursul declarat de OCN "Microinvest" SRL, la 18 ianuarie 2021, a fost depus în termen. (f.d.95)

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale aplicabile la caz, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de OCN "Microinvest" SRL este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind

din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță însă, criticile invocate de recurentă, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanțele de judecată, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

În altă ordine de idei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de OCN "Microinvest" SRL.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa cărorva temeiuri în urma cărora ar fi necesară declararea recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), art.433 lit. a) și art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de OCN "Microinvest" SRL.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari